

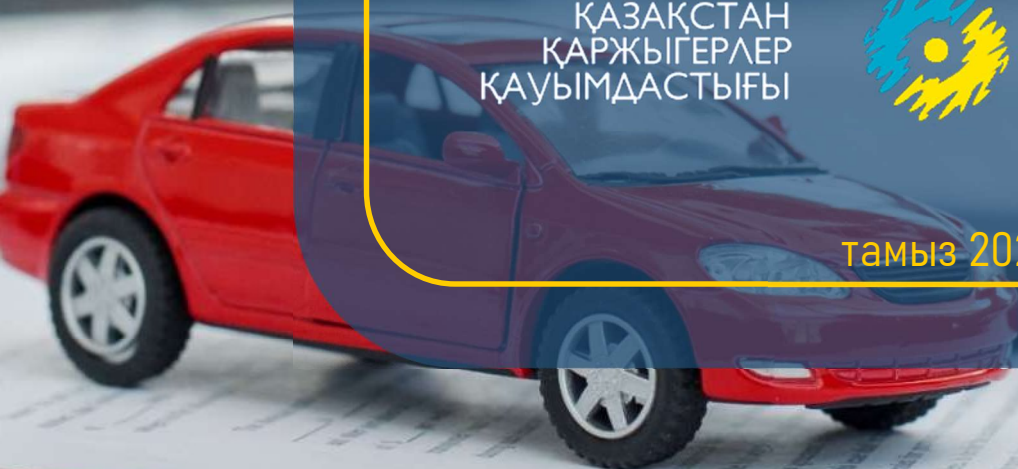
Автонесиелеу нарығына шолу

ҚАЗАҚСТАН
ҚАРЖЫГЕРЛЕР
ҚАУЫМДАСТЫҒЫ

АССОЦИАЦИЯ
ФИНАНСИСТОВ
КАЗАХСТАНА

тамыз 2025

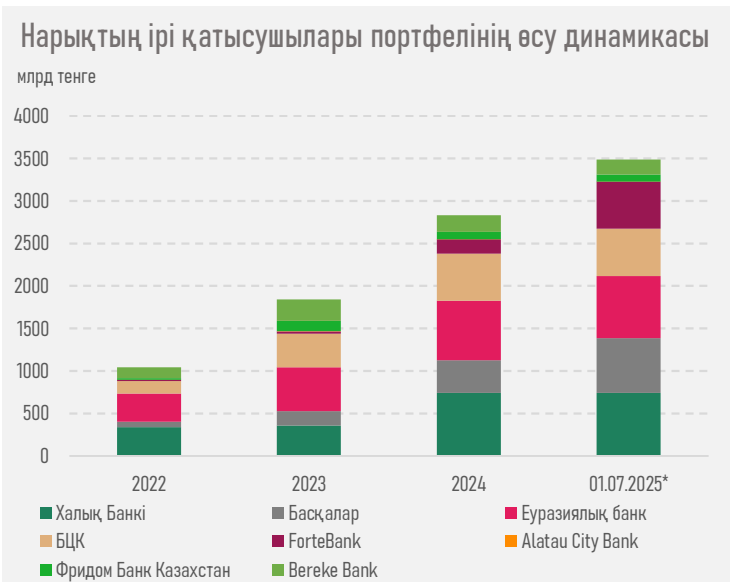

Негізгі тенденциялар:

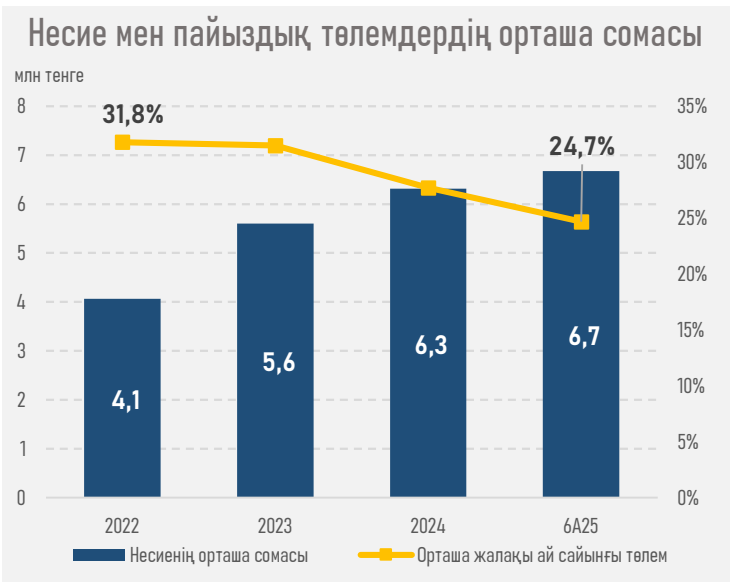
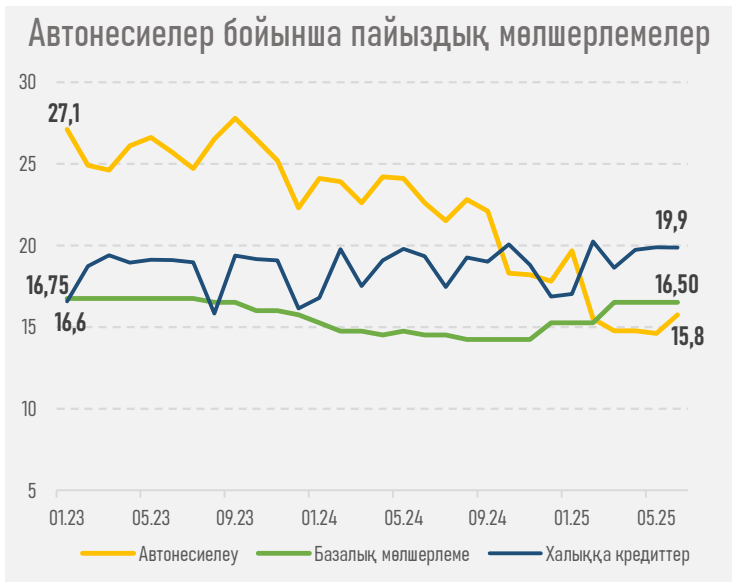
- 2025 жылдың бірінші жартыжылдығында автокредиттеу нарығы автосалондардың белсенді маркетингтік науқандары, науқандық бағдарламаларды іске қосу, қарыз алу рәсімдерін жеделдетілген цифрландыру және БЖК есептеудің ерекше тәртібі есебінен ЕДБ жиынтық портфеліндегі үлесті 15,4%-ға дейін арттыра отырып, бөлшек сауданың неғұрлым серпінді сегментінің мәртебесін тағы да растады.
- Осы кезеңде банктер 1,2 трлн (+53% ж/ж) автокредит берді және олардың халыққа жаңа қарыздардағы үлесі 8,8%-дан 13,2%-ға дейін өсті, бұл автокредиттеуді бөлшек нарықтың өсуінің негізгі драйверлерінің біріне айналдырды.
- Автокредиттер бойынша орташа өлшенген мөлшерлеме жартыжылдықтың соңына қарай базалық мөлшерлеменің өсуі есебінен аздап өсіп, 15,8%-ға (14,6%-ға дейін төмендеді) жетті. Алайда, ол бәсекелестіктің күшеюі мен акциялық өнімдерді ұсынудың кеңеюінің арқасында 2024 жылдың 1 жартыжылдығындағы көрсеткіштен 19,7%-ға төмен қалыптасты.
- АҚШ доллары несиенің орташа сомасы елдегі автомобильдер бағасының өсуі (+11,1% ж/ж) аясында Т6,3 млн-нан Т6,7 млн-ға дейін (ағымдағы жылдың басынан бастап+5,7%) өсті. Бұл ретте орташа айлық төлем 110,7 мың теңгені құрады, бұл өткен жылғы деңгейден 8,1%-ға төмен. Бұл автонеие мөлшерлемелердің айтарлықтай төмендеуінің нәтижесі.
- 6A25 үшін автокредитке өтінімдер саны 54% ж/ж-ға өсіп, 2,9 млн-ға жетті бір мезгілде несиеге сатып алынған автомобильдердің үлесі 36%-дан 59%-ға дейін көтерілді. Тіркелген көліктердің жалпы саны 3%-ға өсті. Шын мәнінде, автокредит тауашалық құралдан елдегі автокөлік сатып алушылардың көпшілігі пайдаланатын жаппай өнімге айналды.

- Өтінімдер бойынша мақұлдау үлесі шамалы өсті — 16,2%-дан 17,6%-ға дейін, алайда бөлшек кредиттеу бойынша орташа деңгейден әлі де төмен (1Ж24 ж. 28,8%). Бұл халықтың нақты табысының төмендеуі (-2,6%), қатаң ақша-кредит саясаты, бөлшек бизнестен түсетін табысқа салынатын салықтардың болашақта өсуі аясында қарыздарды мақұлдаудың неғұрлым консервативті тәсілін көрсетеді.
- Автокредиттердің ең көп үлесі Т5-20 млн-ға тиесілі-бұл барлық ұстап берулердің 90,6%-ы (бұрын бұл көрсеткіш 85,7% құраған). Бұл елдегі автомобиль бағасының өсуін де, сұраныстың жаппай баға сегментіне қайта бөлінуін де көрсетеді. Мерзімі өткен берешектің үлесі жыл басындағы 2,8%-дан 3,4%-ға дейін өсті, бірақ жалпы бөлшек несиелеу деңгейінен төмен (3,8%).
- Елімізде автомобиль өндірісінің көлемі 1Ж25 ж. 69,8 мың бірлікке дейін өсті (1Ж24 ж. 62,0 мың). Нәтижесінде ҚР-да өндірілген автомобильдердің тіркелген машиналардың жалпы санындағы үлесі бұрын 7%-дан 8%-ға дейін өсті.
- Үшінші тоқсанда автокредиттерге деген жоғары сұраныстың сақталуы болжанады, алайда несиелеу шарттары әртүрлі тәсілдермен өзгеруі мүмкін: орташа банктердің бір бөлігі сыйақы мөлшерлемесін көтеруі мүмкін, ал ойыншылардың бірі, керісінше, шарттарды жеңілдетуге ниетті. Мұндай алшақтық банктердің стратегияларындағы айырмашылықты және клиент үшін күрес ставкалар динамикасының негізгі факторына айналатын нарықтағы бәсекелестік қысымның жоғарылауын көрсетеді.

Автонеисилер беру және портфелі*

Пайыздық мөлшерлемелер және ай сайынғы төлемдер*

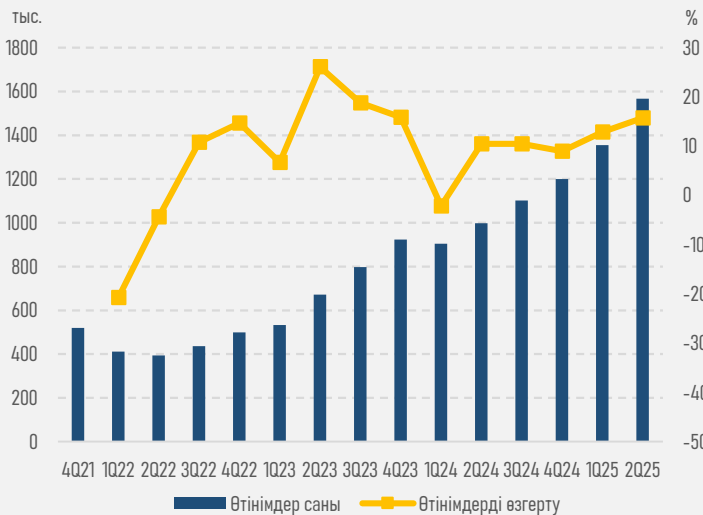
Деректер көзі: ҚРҰБ, KASE, БКБ

* Халық Банкі мен Фридом Банкі бойынша деректер 01.01.2025 ж. жағдай бойынша берілген.

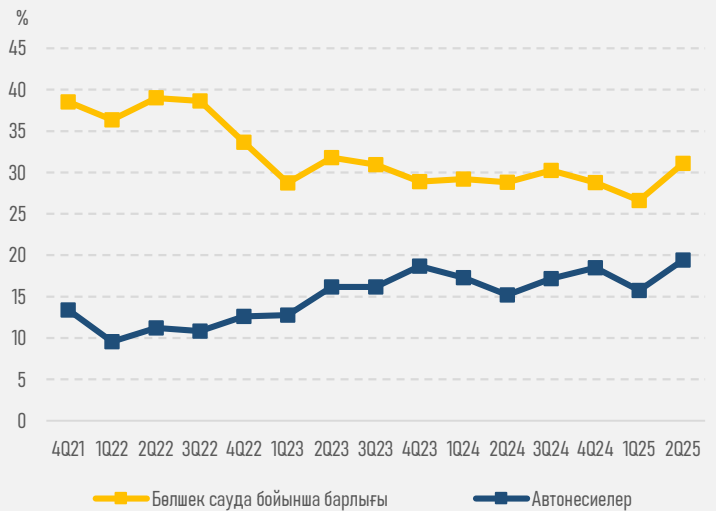
© Қазақстан қаржыгерлерінің қауымдастығы, 2025

Автонесие алуға өтінімдер және олар бойынша мақұлдау*

Автонесиеге өтінімдер

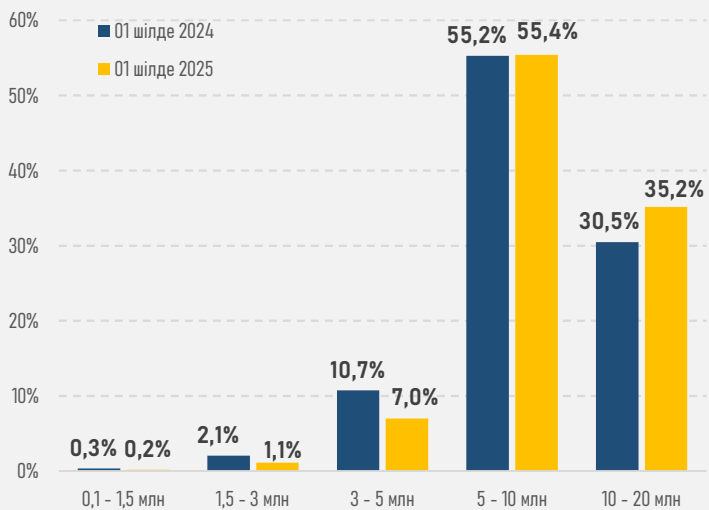

Несиелерге өтінімдер бойынша мақұлдау үлесі

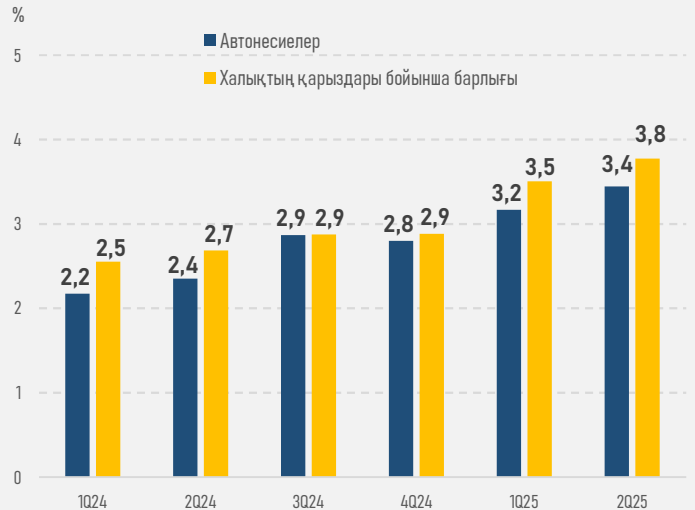

Несиелік бөлу және мерзімі өткен берешек

Қарыз алушыларды қарыз сомасы бойынша бөлу

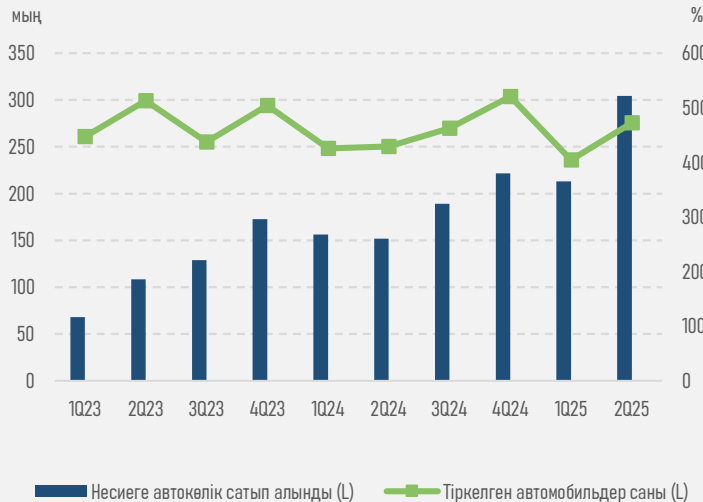

Мерзімі өткен берешек

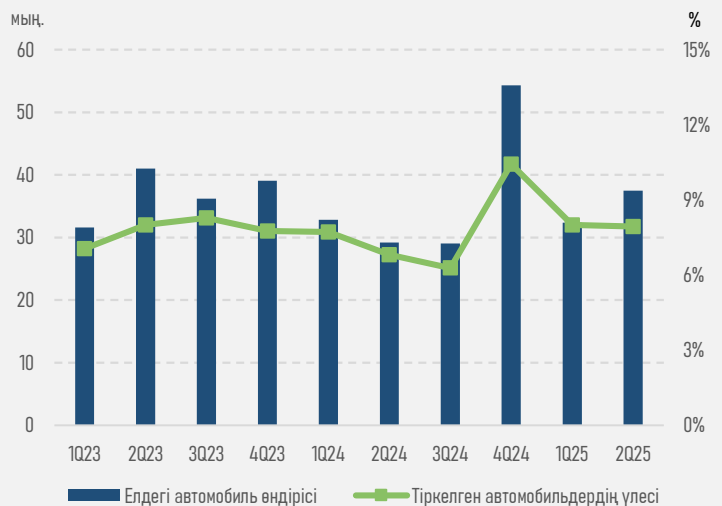

Нарықтағы белсенділік және автомобиль өндірісі*

Тіркелген автомобильдер мен автокредит беру динамикасы

Елдегі автомобиль өндірісі

Резюме

2025 жылдың бірінші жартыжылдығында автокредиттеу барлық негізгі көрсеткіштер бойынша бірден екі таңбалы өсімді көрсетеді: автокредиттерге өтінімдер 54%-ға, жаңа берулер көлемі — 53%-ға, портфель — 23%-ға өсті. Бұл автокредиттеуге бөлшек кредиттеудің ең серпінді сегментінің мәртебесін бекітті және оның беру құрылымындағы (8,8%-дан 13,2%-ға дейін) және халықтың қарыздар портфеліндегі (12,2%-дан 15,4%-ға дейін) салмағын күшейтті. Шын мәнінде, нарық трансформация нүктесінен өтті-автокредит тауашалық құрал болуды тоқтатты және жаппай өнімге айналды, ол арқылы автокөлік нарығындағы мәмілелердің көп бөлігі жүзеге асырылады (6A25 қорытындысы бойынша 60% дерлік).

Мөлшерлемелердің төмендеуі (былтырғы 19,7%-дан 15,8%-ға дейін) және ай сайынғы төлемнің арзандауы (-8%) қарыздың орташа сомасы мен автомобиль бағасының өсуі кезінде де несиелердің қолжетімділігіне жағдай жасады. Банктер мен автодилерлер арасындағы бәсекелестік акциялар мен серіктестік бағдарламалардың басталуына әкелді, бұл жоғары базалық мөлшерлеме мен нақты кірістердің төмендеуінің әсерін өтеуге мүмкіндік берді. Нәтижесінде автонесиеу серпінін сақтап қана қоймай, сонымен қатар автомобильдердің халық үшін қолжетімділігін кеңейтудің жүйелік арнасына айналды.

Несиелік сұраныс аясында өндіріс жанданды: елдегі автомобильдер өндірісі 12,6% ж/ж-ға өсті, ал тіркеудегі отандық машиналардың үлесі 7%-дан 8%-ға дейін өсті.

Алайда сұраныстың едәуір бөлігі ішкі өндіріспен жабылмай қалады және импорттық жеткізілімдер есебінен іске асырылады, бұл теңге бағамына және төлем балансына қысымды күшейтеді. Бұл тәуекелдерді төмендету локализацияны кеңейту — ішкі автомобиль өндірісін ұлғайту және/немесе қосылған құн тізбегін тереңдету арқылы мүмкін болады. Бұл ішкі нарықтағы сұраныстың бір бөлігін ұстап тұруға, ұлттық валютаға қысымды төмендетуге мүмкіндік береді және жұмыспен қамтуға және жергілікті өңдеу өнеркәсібіне мультипликативті әсер етеді.

2025 жылдың екінші жартыжылдығында автонесиеу жоғары белсенділікті сақтай алады: банктер сұраныстың артуы мен мөлшерлемелердің өзгеруін күтеді. Нарықтың әлеуеті сақталады, алайда ҚДН бойынша жеңілдіктердің одан әрі қолданылуы, макропруденциалдық талаптардың параметрлері, салық жүктемесінің ұлғаюы (автокредит беруге қызығушылықты шектеуі мүмкін) және бағамның құбылмалылығы (импорттық автомобильдер бағасының өсуіне байланысты) болады.